

JAKUB BANIK

# S džbánom sa chodí po vodu, ...

2. práca na Štúrovo pero



### ***S džbánom sa chodí po vodu, ...***

Existencia ľudstva nie je presne určená, no predpokladá sa, že pár miliónov rokov už človek „vládne“ svetu, všetkému živému i neživému ... Z nezaujatého vedeckého hľadiska sme sa dlhým procesom očividne vyvinuli z ľudoopov, no po náboženskej stránke sme potomkovia našich prarodičov Adama a Evy. Kto má pravdu? Naozaj by niekto stvoril také potomstvo, ktoré mu je skôr na škodu ako na úžitok? Je nám opica až taká podobná? Každý si dokáže spraviť obraz o svojom pôvode už sám, niekoho to absolútne nezaujíma, niekto si neoblomne trvá na svojom názore. Všetci si myslíme, že máme pravdu. Tak kto potom klame?

Dnešná stresová, uponáhľaná a sebecká doba pravdupovediac núti človeka ako jedinca myslieť len na seba, na svoj život, majetky, veľa peňazí a nebrať ohľad na druhých. Prečo je to tak? Na tejto modrej planéte žijeme spolu! Nikto nemá svoju privátnu planétu, na ktorej si môže robiť, čo chce a nik mu v tom nebráni, nik ho tam neotravuje. Je nás tu už niečo vyše 7 miliárd. Je to veľké číslo, nepredstaviteľné číslo ľudí, ktorí snívajú, majú svoje ciele, každý z nich má svoje priority, záväzky, rodinu, no nie všetci z nich žijú plnohodnotný život a už toľko nie v prepychu. Josif V. Stalin raz povedal: „Smrť jedného človeka je tragédia. Smrť miliónov je štatistika.“ Nechcem sa vracieť do monotónnej komunistickej minulosti, no tam sú položené základy našej budúcnosti. Bohužiaľ, nepoznám osobne pána Stalina, no niečo by som sa ho určite opýtal. Ako niečo také ohavné dokázal povedať? Vari mu to svedomie odobrilo? Tento výrok by sa mohol prirovnať i k rodine. Zomrie jeden člen – je to veľmi smutné a žalostné, no čo keď zomrie celá rodina? Bude to tiež len štatistika? Nuž netuším akoby na toto reagoval pán Stalin, lež pravdepodobne by som už sedel vo vagóne smerujúcom na Sibír. ☺ Je mi ho úprimne ľúto, samozrejme, i ďalších veľkých krvilačných vodcov, ktorí si pripísali na svoj rováš milióny nevinných stratených životov. V živote môžu nastať chvíle, keď je strata sebakontroly jediným možným riešením, no táto strata sebakontroly bola, je a bude neodpušiteľná.

Prežili sme (ľudstvo všeobecne, bohužiaľ nie jednotlivci) už viacero predpokladaných koncov sveta, vznik revolučných vynálezov, objavov, teórií, dve svetové vojny, ťažké časy krízy, druhé milénium, rôzne povstania, vzbury, vojny, teroristické útoky, ktoré nič dobré ľuďom nepriniesli. Len strach, žiaľ, smútok, straty rodín, majetkov a slobody. V dnešnom materiálnom svete, kedy peniaze majú (niekedy) väčšiu cenu ako ľudský život, si už len ťažko niekto spomenie na tých najbiednejších, najosamelejších, najzraniteľnejších, najslabších a najbezbrannejších, ktorí len dychtivo žijoria a čakajú na zázrak – našu pomoc. Nemyslím len na chudobu v Afrike, ale i v Južnej Amerike, južnej Európe, v Ázii, Indii... jednoducho všade tam, kde nevidíte úsmevy na tvárach. Samozrejme, že ani Slovensko nie je výnimkou, lebo žiaľ ani tu nestretnete ľudí so srdcovými úsmevmi na každom

chodníku, no stále sme na tom lepšie (aspoň niektorí) ako tí hore spomenutí. Prečo má niekto veľa a niekto nič? Je to fér? Prečo...? Je to Boží kríž alebo následok sebeckva, vypočítavosti a nesúdržnosti silných s najslabšími? Možno jedno i druhé, lebo ako sa hovorí, tí ktorí budú poslednými, budú prvými. Určite je vám nepríjemné pozeráť na katastrofálne správy z novín, keď zomierajú ľudia od hladu po AIDS, žltáčku, mor alebo na nedostatok vody. My používame vodu aj na také „banálne“ veci ako je splachovanie. Kde je spravodlivosť? Svet sa nedá zmeniť jedným názorom, jedným maličkým hláskom takmer bezvýznamnej zložky množiny spoločnosti. Našťastie však všetko začína jedným návrhom, k nemu sa pridávajú ďalší, ktorí chcú rozšíriť rady podporovateľov a hlásať svoje predstavy na zlepšenie danej problematiky. Nejakú podobne to (ne)robia i naše politické strany, resp. celá politika vo svete. Každý chce len to najlepšie, sľubuje, sľubuje a ešte raz sľubuje, no po zvolení do vlády akoby o sľuboch nepadla reč. Zrazu sa na nás, voličoch, zabudne. Hlavne, aby sa politik dostal k čo najlepšiemu „válovi“. Je už všeobecne známe o úniku tajných informácií z kauzy Gorila o podvodoch a korupcii v našej politike. Nie je im prinajmenšom trápne a nekorektné vystúpiť pred národom a tvrdiť, že oni v tom prsty nemajú, že za všetko môže opozičná strana/y?! Ja by som sa na ich mieste prepadol pod zem. No biednemu Slovákovia to stačí, trochu si ponadáva, život ide ďalej a o pár mesiacov si nik nespomenie, že niekto okradol štát len tak o milióny eur, ktoré mohli zachrániť tisíce životov v krajinách tretieho sveta alebo zabezpečiť budúcnosť našich detí. Schválili sme milióny rôznym štátom a bankám, nesprávne sme využívali peniaze z Európskeho menového fondu, a teraz len s prázdnu štátnu pokladnicou môžeme zvesiť hlavu a kývnuť ramenami. Veď už takmer v každom dome je jeden nezamestnaný! Okradnime štát, veď Slováci si to nevšimne. Zvýšme dane, poplatky, cestovné, pohonné a vykurovacie hmoty, elektrinu a nám bude dobre v Bombaji. Je to veľmi okaté, ako sa formuje na Slovensku prežívajúca obdoba aristokracie. Nič odlišné nie je ani vo svete. Nik sa už necíti bezpečne a zabezpečené. Nikdy neviete dokedy máte prácu – príjem peňazí alebo kedy vás niekto prepadne, lebo nemá z čoho žiť, živiť rodinu ... Priemerný plat Slováka je cca 750 eur! Chcel by som vidieť tých, ktorí takýto „priemerný plat“ majú. Politici? Podnikatelia? Sudcovia? Právnici? Lekári? Učitelia? Zaslúžia si ich, lebo si ich odpracovali (o politikoch by sa dalo polemizovať). Ale čo ostatní? Nadpolovičná časť z nich má niečo cez minimum minimálnej mzdy. „Smiešnych“ 300 eur. Smiešne by bolo až to, keby politici namiesto tých svojich trojtisícových



platov dostali len tri stovky. Až vtedy by sa im oči vyočili, že to je nemožné vyžiť na mesiac z takej nízkej sumy. A predsa Slovák vyžije. Sme šikovní, to si nezaprieme, len keby to platilo o všetkých.

Je potrebné spomenúť i aktuálnu predvolebnú reklamu – obrovské bilbordy na každom kroku. Určite ich poznáte, veľké plagáty s fotkami politikov v kravatách sľubujúcich lepšie časy. Akoby to hovorili do vetra. Na 3 kilometroch priamočiarej vyťaženej cesty v rannej špičke som ich napočítal po oboch krajniciach 20. Náklady a nájom na jeden vychádzajú na cca 1000 eur, prisilná káva, nemyslíte? A takéto počty, určite aj vo väčšom množstve, máme okolo všetkých miest, na všetkých cestách I. triedy, resp. všade tam, kde im to dovoľia a kde ich uvidí veľa ľudí. Natískajú nám pred oči svoje vyretušované herecké fotky s prázdnyimi slovami. Je to niečo také, akoby siedmak teraz v triede začal rozdávať cukríky, aby ho zvolili za predsedu triedy, a aby ho učiteľka mala najradšej – zisk protekcie, aby sa cítil niečím viac ako jeho spolužiaci. Čo z toho budú mať politici, ak si ich zvolíme a vyberieme do vlády? Prinajmenšom pekne hrubú kôpku peňazí... a možnosť zúčastniť sa exkluzívneho, vraj charitatívneho plesu v opere, aby sa ukázali Slovensku, ako sme si ich kvalitne „vykrmili“ našimi peniazmi a dôverou. Tie ich herecké výkony si zaslúžia Oscara ...

„Milí spoluobčania, v budúcom novom roku si budeme musieť ešte viac ťahovať opasky.“ Problém je v tom, že aj opasky majú svoj koniec. Zo všetkých strán na nás číha ekonomická kríza, spôsobená neodbornou činnosťou a financovaním štátov, ktorí žili tzv. americký sen len s braním ďalších úverov a zvyšovaním deficitu. Slovensko je také maličké a pre veľké megalopolisné štáty ako USA bezvýznamné, priam neznáme. Veď kto by hľadal krásy sveta v strede Európy, na takom fliačiku pod Poľskom a nad Balkánom. My sme však na nich odkázaní, náš rast závisí od ekonomík veľkých štátov, ktoré bohužiaľ tak neefektívne hospodárili s tým, čo MALI! U nás to nie je až také katastrofické ako napr. v Grécku, Taliansku, Portugalsku, USA či Írsku, ktorým výskumné agentúry predpokladajú viac ako 90%-ný krach. Nám predpokladajú „iba“ 20 percentnú pravdepodobnosť krachu. Ak sa na jar pri predčasných voľbách nestane zázrak a nevznikne skutočne kompatibilná a spoľahlivá vláda, ktorá nebude „hrabať“ len pre svoju peňaženku, ale bude bojovať a rokovať za zlepšenie ekonomického stavu nás, občanov Slovenskej republiky.

Politici prikladajú príčinu krízy rómskemu etniku, ktoré už dlhoročne spôsobuje problémy občanom, štátom, sociálnym pracovníkom a sociálnej poisťovni pri vyplácaní dávok na deti, pravdepodobne len vďaka ktorým si udržujeme prirodzený prírastok narodených detí k pomeru úmrtí. Sú problémoví, náladoví, energickí, nevzdelaní, leniví, špinaví, zapáchajúci, neporiadni, neprispôsobiví,... to je len krátka odpoveď politikov, dokonca i obyčajných ľudí na rómsku menšinu, ktorá podľa oficiálnych zdrojov registruje vyše 100 000 obyvateľov na území Slovenska. To číslo nemusí byť pravdivé, lebo drvivá väčšina Rómov označila za svoju národnosť maďarskú alebo

dokonca slovenskú. Ktovie koľko ich v skutočnosti na Slovensku máme. Rómska otázka je celoeurópsky problém, na ktorý nie a nie nájsť riešenia. Dochádza k prehľbovaniu rozdielov medzi veľmi chudobnými, strednou triedou, bohatými a miliardármi. Ľudia nejavia záujem pomáhať Rómom, dokonca ich ignorujú, len čo ich vidia prechádzať ulicou. Lenže nie všetci Rómovia sa správajú ako „cigáni.“ Veľa z nich sa skutočne snaží zamestnať, mnohí vycestujú za prácou do zahraničia, najmä do Anglicka, kde si slušne zarobia, vrátia sa do svojej rodnej krajiny a postaví dom, založia si rodinu, kúpia auto – začnú žiť plnohodnotný život a časom ich aj spoločnosť integruje, lebo vidí, že sa zmenili a nezostali pasívni len pri sľuboch ako väčšina politikov. Známy je aj prípad, keď Róma, ktorý žil usporiadane v novom dome, okradol iný Róm, ktorý však bol sociálny prípad, nezamestnaný. Paulo Coelho povedal: „Ľudia sú pánmi svojich osudov. Smú sa dopustiť rovnakých chýb. Môžu ujsť pred všetkým, po čom túžia, dokonca i pred tým, čo im život tak veľkoryso predkladá.“ Je veľa Rómov, ktorí by aj chceli začať žiť plnohodnotne, no nemajú na to vzdelanie, podporu okolia a peniaze. Preto je potrebné vyvinúť úsilie štátu integrovať túto menšinu do spoločnosti humánnym spôsobom

a nie stavať veľké múry a barikády na ich oddelenie od „nášho“ sveta.

Oni však tiež musia spraviť ústupové kroky, prispôbiť sa nášmu štýlu života a nežiť zo dňa na deň s vínom, cigaretami, satelitom na chatrči a desiatimi nahými deťmi pobehujúcimi po vonku. Absolútna sloboda



nejestvuje; jestvuje sloboda ľubovoľne si vybrať a potom sa zaviazat' svojmu rozhodnutiu. Len nerozumiem, resp. mi nie je príjemné, vidieť toľko rómskych detí v detských domovoch. Tie smutné tváričky nevinných detí, tie nenaplnené sny, smutné dni za zamrežovanými oknami, Vianoce bez darčiekov a lásky rodiny,... peniaze nie sú všetko! Žijeme veľmi, až prehnane uponáhľaným spôsobom života, ktorý je plný falošných ľudí, korupcie, telesných pôžitkov, bez poznania pravých trvácich hodnôt,... akoby nebolo potrebné sa dožiť zajtrajška.

Svedomie. Hovorí ešte vôbec niekomu niečo to „slovo“? Možno aj hovorí, len veľa z nás sa naučilo ho nepočúvať. Na jednej strane sveta máme sebeckosť a lakomstvo bohatcov versus umierajúce nevinné deti vo svete na bežné choroby, ktoré sa dajú jednoducho liečiť pomocou antibiotík, no kvôli nedostatku, teda neprístupnosti liečiv umierajú, akoby nikto nechcel, aby žili. Všade vidíme nesúdržnosť ľudí a neochotu bohatých prispieť, pomôcť biednym vo svete. Niekedy

prispejú, to áno, aby sa predsa nehovorilo, že neprispeli, alebo aby sa mohli chvastať sumou, ktorou si myslia, že spasia svet. Prečo sa politickí činitelia a miliardári vyhýbajú pravde, faktom? Prečo nepošlú svoje deti namiesto drahej dovolenky na Karibských ostrovoch niekde do Kene na misionársku činnosť? Prečo sa tvária, že chudoba sa ich netýka? A čo sny detí v nepokojnej Saudskej Arábii? Pakistane? Egypte? Grécku či Slovensku?... a tak by som mohol vymenovať detí všetkých štátov sveta... až by som dospel k záveru, že každý máme svoje sny, tak prečo potom brániť druhým k ich naplneniu sa?

Človek bol postavený na vrchol rebríčka stvorení, no ON je i jediný, kto tento svet kazí a ničí. Politik je tiež postavený na vrchol štátu,... tak nech potom nehádže vinu kríze, predošlej vláde, ostatným štátom, ale nech sa pozrie najprv na výsledok svojej práce – zničenia dobrého.

Učenie pokračuje aj mimo školy – v živote. Život sa odlišuje len tým, že nemáte nárok na opravnú skúšku. Tak nech si politici celého sveta nemyslia, že sú ešte v škole s právom na opravu pokazeného. Nie je hanbou spadnúť, hanbou je ostať ležať. Ľudia v núdzi sa snažia žiť lepšie, vstavajú na nohy vždy a znova, lenže potrebujú aj nás – našu pomoc, bez nás to nezvládnu ...

Tak preto žime, ale aj pomáhajme žiť. Vraj nás podľa mayského kalendára čaká 21. 12. 2012 údajný koniec sveta. Nechajme sa prekvapiť, či to bude len ďalšia nepravdivá hypotéza alebo skutočnosť. Možno by ľudstvu „menší“ koniec sveta len dopomohol. Zocelil by medziľudské vzťahy, spolunažívanie národov, etník, príslušníkov rôznych náboženských obcí,... Už by bolo jedno či máte miliardy na účte, vily na ostrovoch v Tichom oceáne, drahé autá, alebo či žijete na ulici a spíte na vlhkom kartóne od konzerv. Vtedy by sme si boli všetci rovní. Všetci by sme držali spolu. Štýl súčasnej spoločnosti k ničomu dobrému nevedie. Priam naopak. Poučíme sa vôbec z toho? Dúfam len, že **kým sa** džbán **nerozbije ...**

**JAKUB BANIK**